

Geir Woxholth

ADVOKAT- RETT

ADVOKATRETT

GEIR WOXHOLTH

ADVOKATRETT

ADVOKATLOVEN, ADVOKATFORSKRIFTEN, REGLER FOR GOD
ADVOKATSKIKK (RGA), PROFESJONSANSVARET OG KONTRAKTSRETTLIGE
REGLER MELLOM ADVOKAT OG KLIENT

GYLDENDAL

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2025
1. utgave, 1. opplag 2025

ISBN 978-82-05-53367-7

Omslagsdesign: Kristin Berg Johnsen
Sats: Type-it AS, Trondheim 2025
Papir: 70 g Amber Graphic
Trykk: Livonia Print, Latvia 2025

Alle henvendelser om boken kan rettes til
Gyldendal Akademisk
Postboks 6860 Pilestredet Park
0176 Oslo

www.gyldendal.no/akademisk
akademisk@gyldendal.no

Materialet i denne utgivelsen er vernet etter åndsverkloven. Uten uttrykkelig samtykke er eksemplarframstilling bare tillatt når det er hjemlet i lov eller avtale med Kopinor (www.kopinor.no).
Bruk av hele eller deler av utgivelsen som input eller som treningskorpus i generative modeller som kan skape tekst, bilder eller annet innhold, er ikke tillatt uten særskilt avtale.

Gyldendal vektlegger bærekraft når vi velger trykktjenester og papir. Ta godt vare på boken, og om du ikke lenger skal ha den, gjenvinn den på riktig måte. Se www.gyldendal.no

Til Alf Petter

Forord

Denne monografien gir en utførlig fremstilling av advokatretten. Med «advokatretten» menes de rettsregler som gjelder for advokater og deres virksomhet – advokatloven, advokatforskriften og ulovfestet rett, herunder profesjonsansvaret og de kontraktsrettslige regler i forholdet mellom advokat og klient. Samtidig gir boken en utførlig fremstilling av advokatetikken. Med «advokatetikken» menes de yrkesetiske normene som gjelder for advokater, hovedsakelig samlet i Regler for god advokatskikk (RGA). Sistnevnte har jeg allerede fremstilt i monografien *God advokatskikk* (2018). Fremstillingen er på dette punkt derfor ikke et nytt arbeid, men den er blitt utvidet, oppdatert med praksis og andre kilder og i atskillig grad fremstilt med en annen struktur enn i *God advokatskikk*, noe jeg kommer tilbake til nedenfor.

Fremstillingen av rettsreglene – advokatlovens og advokatforskriftens regler og annet rettskildemateriale om advokatene og deres virksomhet – er ny. Boken er med dette blitt en standardisert fremstilling som tar for seg både rettsreglene og etikkreglene, noe som var målet allerede da jeg påbegynte arbeidet i 2014. Dette ble raskt siktet inn mot NOU 2015: 3 (*Advokaten i samfunnet*), utredningen til advokatloven. Men fordi arbeidet med en proposisjon basert på utredningen ikke ble prioritert av Justis- og beredskapsdepartementet – det ble stilt i bero helt frem til 2017/18 – måtte jeg sette arbeidet med lovstoffet på vent. For å få kontinuitet bestemte jeg meg for å skrive monografien om advokatetikk – *God advokatskikk* – i ventetiden og heller fullføre verket om begge emnene en gang i fremtiden, hvis eller når lovforslaget ble prioritert av departementet, fremmet for Stortinget og vedtatt som lov.

Da regjeringen fremmet Prop 214 L (2020–2021) på forsommeren 2021, ble jeg innvilget forskningspermisjon og gjenopptok arbeidet, nå igjen med søkelys på

lovstoffet. Samme dag som Stortinget behandlet lovforslaget første gang – 28 april 2022 – oversendte jeg forlaget manus til boken. Annen gangs behandling av loven i Stortinget fant sted 3 mai 2022 og sanksjoneringen 12 mai 2022.

Lovens offisielle tittel er *lov 12. mai 2022 nr. 28 om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)*. Den nye advokatforskriftens offisielle tittel er *forskrift 22. oktober 2024 nr. 2546 om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatforskriften)*.

Manuset er senere bearbeidet, hovedsakelig for å innarbeide relevante regler fra den nye advokatforskriften, lovendringer og overgangsregler, vedtatt forsommeren 2024 (21 juni 2024), samt ny disiplinærpraksis fra perioden etter lovens vedtakelse.

Advokatloven trådte i kraft 1 januar 2025, med unntak av § 24, § 41 tredje ledd og § 42 annet ledd annet punktum, jf kgl res 11 oktober 2024. Advokatforskriften trådte i kraft samme dato, med unntak av § 16 annet ledd, som trer i kraft 1 januar 2028, og § 23, som trer i kraft 1 januar 2026, jf forskriftens § 72 første ledd. Arbeidet med boken har etter dette pågått i en periode på over ti år.

Tittelen – *Advokatrett*, med undertittelen *Advokatloven, advokatforskriften, Regler for god advokatskikk (RGA), profesjonsansvaret og kontraktsrettslige regler mellom advokat og klient* – får frem det doble i emnet – advokatretten og advokatetikken. Den indikerer også at rettsreglene som behandles, «retten», ikke bare omfatter advokatloven, men også ulovfestet rett – emner som det i utvalgets utredning var foreslått lovregler om, men som ikke ble fulgt opp av departementet.

Det kan være grunn til å si noen ord om innholdet og systematikken i *Advokatrett*. Det har vært krevende å velge en hensiktsmessig systematikk. Grunnen er at vedtakelsen av advokatloven innebar slutten på den tradisjon der det var mulig å skille mer tydelig mellom etikkregler og rettsregler for advokater. Således valgte lovgiveren å innta flere sentrale etikkregler fra Regler for god advokatskikk (RGA) i loven, og disse ble gjennom vedtakelsen av loven rettsregler, jf § 26 om uavhengighet, § 29 om lojalitet, § 30 om faglig dyktighet og §§ 32 og 33 om taushetsplikt. I tillegg fulgte lovgiver opp tradisjonen fra domstolloven § 224 og lovfestet det advokatetiske «grunnidealet» i RGA om «god advokatskikk», jf lovens § 37.

Lovgivers opphevelse av skillet mellom etikkregler og rettsregler gjorde det umulig å dele boken i to, med separate fremstillinger av etikkregler (RGA) og rettsreglene (loven) – i det minste hvis man ønsket seg en tematisk systematikk, noe jeg for min del anså som det hensiktsmessige. I boken fremstilles derfor for eksempel lovens krav om uavhengighet og lojalitet, jf §§ 26 og 29, og lovens regler om taushetsplikt, jf § 32, integrert med etikkreglene om de samme emnene.

Jeg har likevel forsøkt å tilnærme meg de etiske utfordringene advokatene har,

ved å fremstille en del grunnleggende etiske synspunkter og prinsipper for seg i bokens aller første del. Dette gjøres før advokatloven og lovstoffet presenteres nærmere. Tanken er at grunnleggende etikk og yrkesetikk er en form for overordnet systemteori, som vil ha betydning ikke bare for å forstå de enkeltstående etikkreglene, men også for å forstå hensynene bak advokatloven og mange av dens regler.

Resten av boken tar – emnevis – for seg advokatlovens regler og Regler for god advokatskikk. Dette skjer for advokatlovens regler med utgangspunkt i lovens systematikk, så langt det er tale om regler som *ikke* har sitt motstykke i etikkreglene, og som av den grunn må fremstilles integrert med dem. Den emnevisne fremstillingen av Regler for god advokatskikk (RGA) som ikke har noe motstykke i loven, er tematisk og følger systematikken i RGA.

Fremstillingen av advokatlovens regler bygger primært på NOU 2015: 3, Prop 214 L (2020–2021) og Innst 234 L (2021–2022), høringsnotatet «Forslag til endringer i advokatloven og ny advokatforskrift», datert 29. september 2023, Prop 61 L (2023–2024) og Innst 392 L (2023–2024).

Under fremstillingen av saksbehandlingen i Advokattilsynet og Advokatnemnda har jeg forholdt meg til forvaltningsloven 1967, av den enkle grunn at det på tidspunktet for utgivelsen av denne boken verken var vedtatt noen ny forvaltningslov eller fremmet noen proposisjon til ny forvaltningslov. Alle øvrige henvisninger til forvaltningsloven er av samme grunn til 1967-loven.

Fremstillingen av Regler for god advokatskikk (RGA) bygger i vesentlig grad på Advokatforeningens kommentar til reglene, noe som nærmest er umulig å unngå. Kommentaren holder et høyt faglig nivå og er ikke til å komme utenom verken for brukerne eller en som ønsker å formidle noe om innholdet i etikkreglene. Jeg har også lagt vekt på å redegjøre for og kommentere nyere disiplinærpraksis som på tidspunktet for utgivelsen av denne monografien ikke er behandlet i kommentaren. Videre har jeg søkt å trekke på utenlandske og internasjonale kilder, som CCBE Code of Conduct, og litteratur fra andre land, særlig fra Danmark, Sverige og England.

En fremstilling av advokatretten og advokatetikken med utgangspunkt i en ny lov bør ha som siktemål å kunne gi et varig bidrag til rettsområdet, som med loven har fått et eget særpreg. Samtidig bør den, når det gjelder etikkperspektivet, være dagsaktuell og, i den grad det er mulig, forsøke å føle advokatbransjen litt på pulsen. Å kombinere disse aspektene er krevende, og jeg har vært i tvil om enkelte valg som er gjort.

En artikkelserie i *Dagens Næringsliv* (DN) fra 2024 om grådighetskultur i advokatbransjen er blitt viet en del oppmerksomhet, jf del I: Den etiske utfordringen,

som en slags bakgrunn for fremstillingen av etikkreglene. Tanken har her vært å belyse ulike etiske problemstillinger, skillet mellom hva som er «gefundenes Fressen» for et medium som har hatt søkelys på det man, kanskje noe forutinntatt, men likevel ikke uten grunn, oppfatter som en ukultur i advokatbransjen, og hva som er reelle etiske utfordringer, samt å definere mer spesifikt hva disse består i. Fra mitt ståsted har det vært et hovedanliggende å analysere bransjetrekk. Utfordringene er der for bransjen, og det er naivt å tro at advokatetiske standarder håndheves veldig ulikt av landets største advokatfirmaer. Når dette er sagt, er det – for å sette saken på spissen – neppe tvilsomt at enkelte av de etiske utfordringene bransjen står overfor, i større grad retter seg mot de virkelig store firmaene enn mot et sakføreri ute på landsbygda.

Jeg har gjennomgående vært opptatt av at kildene som er brukt, fremkommer tydelig gjennom en utførlig bruk av referanser og fotnoter. I særlig grad gjelder dette for Advokatforeningens kommentar til RGA, som jeg vil si det nesten minuttøst er henvist til. Kilden for disiplinæravgjørrelser er lovdata.no/pro som under rubrikken «Nemnder og utvalg mv» inneholder et særlig register over «Disiplinæravgjørrelser for advokater». En del av avgjørelsene er det kun gitt én referanse til, mens andre er gjengitt/sitert/kommentert i større eller mindre utstrekning. Kilden for rettspraksis som er gjengitt/sitert/kommentert, er også lovdata.no/pro.

Vedleggene er lastet ned fra Lovdata (advokatloven og advokatforskriften) og fra Advokatforeningens nettsider (Retningslinjer for forsvarere, Anbefaling for advokaters bruk av sosiale medier og Anbefaling for advokater med styreverv).

Jeg vil takke min venn Erik Keiserud for å ha lest og kommet med gode innspill til et kapittel av fremstillingen, og forlaget – spesielt redaktør Espen By Marhaug og den dyktige tekstkonsulenten Kristin Preus – for sedvanlig førsteklases bistand.

Til slutt en praktisk opplysning om internreferanser: Strukturelt er boken delt opp i deler, kapitler og punkter. Når det gjøres referanser i fotnoter internt innenfor samme del av boken, er referansen gjort til kapittel og punkt. Referanser i fotnoter på tvers av bokens enkelte deler, er gjort ved angivelse av del, kapittel og punkt. Referanser i fotnoter innenfor samme kapittel er gjort til det relevante punkt. Fremstillingen er oppdatert pr november 2024.

Boken er dedisert til Alf Petter Høgberg, en på alle måter helt enestående venn å ha!

Oslo, november 2024

Geir Woxholth

Innhold

DEL I

Den etiske utfordringen 35

KAPITTEL 1

Rett, makt – og urett 37

1.1 Juristene som forsvarere av «the Establishment» – og potensialet for misbruk av makt 37

1.2 Advokatenes rolle som juridisk profesjonsutøver – beskyttelse av rettsstaten. Behovet for og utviklingen av etikkregler for advokater 38

1.3 Mistilliten til advokater. Misbruk av makt 41

1.4 Advokater som aktører i kriminell virksomhet 42

1.5 Den uberettigede kritikken. Advokatbistand i lovgivningens gråsoner ... 47

1.6 En grådighetskultur i advokatbransjen? 47

1.7 «Et politisk mesterskap i moralisering» 50

1.8 Det er ikke uetisk å tjene penger, men 52

1.9 Etikkperspektivet: Klientinteressen – en rettssikkerhetsutfordring og et rettssikkerhetsproblem 54

1.10 «What to do?» 58

1.11 Får vi en advokatstand som i det vesentlige tilgodeser de bedrestilte? 59

KAPITTEL 2

Responsen på den etiske utfordringen: Juridiske og etiske krav til advokatvirksomhet – historisk og i fremtiden 60

KAPITTEL 3

Grunnleggende om etikk 72

KAPITTEL 4

Forholdet mellom etikk og juss. Yrkesetiske regler	76
4.1 Forholdet mellom etikk og jus	76
4.2 Yrkesetikk og yrkesetiske regler: Regler for god advokatskikk (RGA)	81

KAPITTEL 5

Sondringen mellom etikk og moralisme	85
--	----

KAPITTEL 6

Et internasjonalt perspektiv: Noen utvalgte advokatetiske dilemmaer	96
6.1 Innledning	96
6.2 Kunnskap om skyld	97
6.3 Rådgivning om ulovligheter	98
6.4 Tilretteleggelse for ulovligheter	101
6.5 Rådgivning om forhold som advokaten selv anser som umoralske/uetiske	103

KAPITTEL 7

Regler for god advokatskikk (RGA)	105
7.1 Historikk: Fra ulovfestede privatrettslige normer til forskrift	105
7.2 Virkeområdet for Regler for god advokatskikk (RGA). Ufravikelighet	109
7.3 RGA i et nøtteskall. Særlig om RGA pkt 1.3	111
7.4 Regler for god advokatskikk og reglenes potensielle rettskildefunksjoner. Det praktiske virkeområdet for Etikkreglene	119
7.5 Skal RGA fortolkes som en culpabasert norm?	122
7.6 Er det relevant å anlegge en moralistisk preget innfallsvinkel ved tolkningen av RGA?	128

KAPITTEL 8

Internasjonale reguleringer	131
8.1 CCBE Code of Conduct	131
8.2 The International Bar Association International Code of Ethics. General Principles of Ethics	133

KAPITTEL 9

Metode og metodekritikk	135
-------------------------------	-----

DEL II

Grunnleggende om advokatloven	141
--	------------

KAPITTEL 1

Innledning	143
------------------	-----

KAPITTEL 2

Bakgrunn. Lovhistorikk	144
------------------------------	-----

KAPITTEL 3

Særlig om lovfestingen av yrkesetiske regler om god advokatskikk	154
--	-----

KAPITTEL 4

Saklig virkeområde	157
4.1 Oversikt	157
4.2 «Rettslig bistand»	158
4.3 Advokatvirksomhet	161
4.3.1 Prinsipielt om begrepet «advokatvirksomhet»	161
4.3.2 Advokatvirksomhetens kjerneområde – «rettslig bistand i og utenfor rettergang som en advokat yter til en klient», jf § 2 bokstav e første alternativ	165
4.3.3 Advokatvirksomhet – «annen bistand fra en advokat som det er vanlig at advokater yter», jf § 2 bokstav e annet alternativ	167
4.3.4 Advokatvirksomhet – «virksomhet som advokatbevillingen i medhold av andre lover gir advokaten rett til å utøve», jf § 2 bokstav e tredje alternativ	177

KAPITTEL 5

Stedlig virkeområde	178
---------------------------	-----

KAPITTEL 6

Ufravikelighet	180
----------------------	-----

DEL III

Adgangen til å yte rettslig bistand	183
--	------------

KAPITTEL 1

Innledning: Prosessmonopolet og rettsrådsmonopolet	185
--	-----

KAPITTEL 2

Rettslig bistand fra advokater og advokatfullmektiger	187
2.1 Rettslig bistand fra advokater	187
2.2 Rettslig bistand fra advokatfullmektiger	190

KAPITTEL 3

Rettslig bistand fra jurister som ikke er advokater	196
3.1 Bistand utenfor rettergang	196
3.2 Bistand under rettergang	197

3.3	De lege ferenda: Advokatlovutvalgets forslag om å la jurister som ikke er advokater, opptre som prosessfullmektig	198
3.4	Særskilt tillatelse for jurister som ikke er advokater, til å opptre som prosessfullmektig etter tvisteloven § 3-3 fjerde ledd	199
3.5	Plikt for en jurist som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet, til å stille sikkerhet og betale bidrag. Reglene om et juristregister	200
3.6	Taushetsplikt og straffansvar for jurister som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet	205
3.7	Bruk av juristtittelen	208

KAPITTEL 4

	Rettslig bistand fra personer som ikke er jurister	215
4.1	Innledning	215
4.2	Særlig om anvendelsen av annen profesjonslovgivning	216
4.3	Begrunnelsen for opphevelsen av rettsrådsmonopolet – noen de lege ferenda-betraktninger	218
4.4	Særskilt tillatelse for person som ikke er jurist, til å opptre som prosessfullmektig etter tvisteloven § 3-3 fjerde ledd	221

KAPITTEL 5

	Forbud mot å yte rettslig bistand	222
5.1	Innledning	222
5.2	Vilkårene	224
5.3	Personell kompetanse. Domstolsprøvelse. Spesifikasjon	229
5.4	Straff	230

KAPITTEL 6

	Opplysningsplikt til Advokattilsynet og Advokatnemnda	231
--	---	-----

KAPITTEL 7

	Særlig om prosessfullmakt	232
--	---------------------------------	-----

DEL IV

	Advokatbevilling.	235
--	--------------------------------	-----

KAPITTEL 1

	Innledning	237
--	------------------	-----

KAPITTEL 2

	Utstedelse av advokatbevilling	239
2.1	Innledning	239
2.2	Oversikt over vilkårene for utstedelse av advokatbevilling. Rettighet eller skjønn? Bevisbyrde	241

2.3	Passiv advokatbevilling	242
2.4	Nærmere om vilkårene for utstedelse av advokatbevilling	246
2.4.1	Alderskrav: «personer over 18 år»	246
2.4.2	Juridisk grunnutdanning	246
2.4.3	Juridisk praksis	247
2.4.4	Gjennomført og bestått advokatkurs	255
2.4.5	Krav til vandel	258
2.4.6	Krav om at søkeren ikke anses uskikket	260
2.4.7	Ilagt forbud mot å yte rettslig bistand	262
2.4.8	Lovpålagte tilleggskrav	262
2.4.9	Særlige regler for søkere med utenlandsk advokatbevilling	263
2.4.10	Utstedelse av advokatbevilling for søker som har hatt bevilling tidligere	265

KAPITTEL 3

Advokatvirksomhet på grunnlag av utenlandsk advokatbevilling	268
--	-----

KAPITTEL 4

Bruk av advokattittelen	274
-------------------------------	-----

KAPITTEL 5

Opphør av advokatbevilling: Bortfall. Tilbakekall. Suspensjon	277
5.1 Innledning	277
5.2 Bortfall av advokatbevilling	280
5.2.1 Innledning: Advokatloven § 14	280
5.2.2 Dødsfall	280
5.2.3 Melding om opphør av advokatvirksomhet	281
5.2.4 Rettighetstap etter straffeloven	281
5.2.5 Advokaten settes under vergemål	283
5.2.6 Advokatens bo kommer under konkursbehandling	284
5.2.7 Saksbehandlingsreglene ved bortfall av advokatbevilling	286
5.3 Tilbakekall av advokatbevilling	287
5.3.1 Oversikt	287
5.3.2 Tilbakekall skjer på ubestemt tid	289
5.3.3 Rettsvirkninger	289
5.3.4 Sondringen mellom sanksjoner og tilbakekall	291
5.3.5 Lovteknisk gjennomføring	292
5.3.6 Terskelen for tilbakekall. Materielle krav og beviskrav. Kritikk ...	293
5.3.7 Generalklausulen: Uskikkethet	297
5.3.7.1 Oversikt	297
5.3.7.2 Typetilfelle: Tre hovedkategorier	301
5.3.8 Tilbakekall ved brudd på plikter overfor Advokatilsynet og Advokatnemnda	310
5.3.9 Tilbakekall som følge av brudd på kravene til organisering av advokatvirksomheten	313

5.3.10	Tilbakekall som følge av overtredelse av forbudet mot å kombinere advokatvirksomhet med annen virksomhet	314
5.3.11	Erstatningsansvar for uberettiget tilbakekall	315
5.3.12	Saksbehandlingsreglene ved tilbakekall	316
5.4	Suspensjon av advokatbevilling	318
5.4.1	Oversikt	318
5.4.2	Hensyn. Terskelen for inntreden av suspensjon	320
5.4.3	Suspensjon etter § 16 første ledd første punktum	321
5.4.4	Suspensjon etter § 16 første ledd annet punktum	323
5.4.5	Bortfall av suspensjonsvedtak	325
5.4.6	Saksbehandlingsreglene ved suspensjon	326

KAPITTEL 6

	Særskilt om adgangen til å møte for Høyesterett	328
6.1	Innledning	328
6.2	Vilkårene for å få tillatelse til å være advokat for Høyesterett – domstoloven § 218	330
6.2.1	Inngangsvilkårene i domstoloven § 218 første ledd nr 1 og 2	330
6.2.2	Prøve for Høyesterett	331

KAPITTEL 7

	Advokatfullmektiger	339
7.1	Innledning	339
7.2	Vilkår for autorisasjon som advokatfullmektig	341
7.3	Advokat kan ikke autoriseres som advokatfullmektig	345
7.4	Autorisasjon og registrering av advokatfullmektiger i Advokatfullmektigregisteret. Saksbehandlingen ved søknader om autorisasjon og vedtak om bortfall, tilbakekall og suspensjon av autorisasjon	346
7.5	Oppfølging av advokatfullmektigen	349
7.5.1	Oversikt	349
7.5.2	Nærmere om reglene om oppfølging av advokatfullmektigen . .	349
7.6	Opphør av autorisasjon som advokatfullmektig	355

DEL V

	Organisering av advokatvirksomhet	357
--	--	------------

KAPITTEL 1

	Innledning	359
1.1	Oversikt	359
1.2	Særlig om sammenhengen mellom reglene om organisering av advokatvirksomhet og erstatningsansvaret overfor klient	361
1.3	Historikk. Hensyn	362

KAPITTEL 2

Advokatlovens regler om organisering av advokatvirksomhet	363
2.1 Advokatforetak	363
2.2 Tilleggsvirksomhet – krav om «naturlig tilknytning til advokatvirksomheten»	364
2.3 Hvem kan opptre utad på vegne av advokatforetaket?	365
2.4 Organisering av advokatforetak	367
2.4.1 Utgangspunktet: Enhver selskapsform	367
2.4.2 Regulering av eierskap	370
2.4.3 Avhending av eierandel	374
2.4.4 Krav til styresammensetning	375
2.4.5 Særlig om styremedlemmer i advokatforetak som er samvirkeforetak	376
2.4.6 Krav til eiere og ledelsen i advokatforetak	377
2.4.7 Foretaksnavn for advokatforetak	384
2.5 Organisering som internadvokater	385
2.5.1 Definisjon	385
2.5.2 Hvilke regler gjelder for internadvokater?	386
2.5.2.1 Lovens regulering i § 24, § 28 tredje ledd, § 41 tredje ledd og § 42 annet ledd annet punktum	386
2.5.2.2 Unntak og utsatt ikrafttredelse	387
2.5.3 Særlig om advokatfullmektiger	390
2.5.4 Bistand til arbeidsgiveren og virksomheter som inngår i konsern med arbeidsgiveren	390
2.5.5 Bistand til andre	391
2.5.6 Særlig om internadvokater ansatt i det offentlige	393
2.5.7 Krav til internadvokaten når denne opptrer utad. Krav til den interne organiseringen av internadvokatens virksomhet	394
2.5.8 Instruksjonsforbud	396
2.5.9 Uavhengighetskrav	396
2.6 Organisering av organisasjonsadvokater	400
2.6.1 Definisjon	400
2.6.2 Organisasjonen/enhetens plikt til å påse at reglene for advokatvirksomhet følges	403
2.6.3 Grensen mellom internadvokater og organisasjonsadvokater	403
2.6.4 Uavhengighetskrav	404
2.6.5 Krav til virksomheten utad	405
2.6.6 Instruksjonsforbud	405
2.6.7 Rammer for bistand til klienten	406
2.6.8 Advokatfullmektiger	407

KAPITTEL 3

Særlig om eiendomsmegling og inkassovirksomhet	408
3.1 Innledning	408
3.2 Eiendomsmegling	408
3.3 Inkassovirksomhet	410

KAPITTEL 4

Foretaksformene	411
4.1 Innledning	411
4.2 Hensyn og behov ved valg av foretaksform for advokatvirksomhet	412
4.3 Enkeltpersonforetak	412
4.3.1 Definisjon	412
4.3.2 Enkeltpersonforetak er ikke selskap	412
4.3.3 Enkeltpersonforetak har ikke selvstendig rettssubjektivitet	413
4.3.4 Grensedragningen mot aksjeselskap	413
4.3.5 Erstatningsansvar	413
4.3.6 Opprettelse	414
4.3.7 Omorganisering	414
4.3.8 Forholdet til selskapsloven	414
4.4 Kontorfellesskap	415
4.4.1 Definisjon	415
4.4.2 Rettssubjektivitet	415
4.4.3 Nærmere om grensen mot (ansvarlig) selskap	415
4.4.4 Praktiske konsekvenser av manglende rettssubjektivitet	416
4.4.5 Avtaleregulering	417
4.5 Ansvarlig selskap	418
4.5.1 Ansvarlig selskap som advokatforetak	418
4.5.2 Definisjon. Hovedregel	418
4.5.3 Ansvarlig selskap med delt ansvar (DA)	419
4.5.4 Spesielt om ansvarsformen for advokatforetak organisert som ansvarlig selskap	419
4.5.5 Organisering	421
4.6 Aksjeselskap	422
4.6.1 Definisjon	422
4.6.2 Ansvarsformen: Indirekte, upersonlig og begrenset	422
4.6.3 Spesielt om erstatningsansvar for advokatforetak organisert som aksjeselskap	423
4.6.4 Advokataksjeselskap i praksis	423
4.6.5 Vedtekts- og avtaleregulering	423
4.6.6 Økonomiske forhold	424
4.6.7 Opptak av nye eiere	424
4.7 Samvirkeforetak	425
4.7.1 Definisjon. Karakteristika	425
4.7.2 Advokatforetak og samvirkeforetaksformen	425
4.7.3 Utdelinger. Avgrensning mot selskap	426
4.7.4 Omsettelighet. Utmelding	426
4.7.5 Organisering	427
4.8 Indre (stille) selskap	427
4.8.1 Innledning: Hypotesen om at advokatforetak kan organiseres som indre (stille) selskap	427
4.8.2 Holder hypotesen om at advokatvirksomhet kan organiseres som indre (stille) selskap?	428

4.8.3	Særlig om organisering av advokatvirksomhet i formen indre (stille) selskap	429
4.8.3.1	Definisjon	429
4.8.3.2	Rettssubjektivitet	429
4.8.3.3	To hovedtyper indre selskap	429
4.8.3.4	Deltakerne i et stille selskap – hovedmann og stille deltaker(e)	430
4.8.3.5	Ansvar	432
4.8.3.6	Forvaltning	438

DEL VI

De grunnleggende advokatidealer 441

KAPITTEL 1

Hva utgjør de grunnleggende advokatidealene?	443
--	-----

KAPITTEL 2

Forholdet mellom integritetskonflikter og interessekonflikter	445
---	-----

KAPITTEL 3

Den videre systematikk	451
------------------------------	-----

KAPITTEL 4

Integritetsregulering: Uavhengighetskravet	452
4.1 Innledning	452
4.2 Rettssystematikk. Avgrensninger	454
4.3 Rettsvirkninger ved brudd på uavhengighetskravet	457
4.4 Kategorisering	457
4.5 Hensyn	458
4.6 Rettslig forankring av uavhengighetsprinsippet	459
4.7 Uavhengighet av klient	460
4.8 Uavhengighet av oppdraget	466
4.9 Uavhengighet av motpart	473
4.9.1 Innledning	473
4.9.2 Familietilknytning. Vennskap. Det offentlige som klient. Økonomisk relasjon til motpart	474
4.10 Uavhengighet av andre	475
4.11 Faglig uavhengighet	477

KAPITTEL 5

Interessekonflikter: Dobbeltrepresentasjon. Klientkollisjon. Oppdrag mot tidligere klient. Betydningen av klientsamtykke	480
5.1 Innledning	480

5.2	Hovedregelen om interessekonflikter	483
5.3	Dobbeltrepresentasjon	486
5.4	Klientkollisjon	492
5.5	Oppdrag mot tidligere klient	495
5.6	Betydningen av klientsamtykke	503
5.7	Særlig om interessekonflikter for advokaters virksomhet i fellesskap	509

KAPITTEL 6

Integritetsregulering: Adgang til å kombinere advokatvirksomhet med

annen virksomhet	514
6.1 Innledning	514
6.2 Forbudet mot at advokater kan inneha stillinger i dømmende virksomhet eller påtalemyndigheten	515
6.3 Forbudet mot at advokater driver «annen virksomhet enn advokatvirksomhet, dersom dette kan gå ut over advokatens uavhengighet»	516
6.4 Advokaters adgang til å påta seg advokatoppdrag for foretak der advokaten tar del i ledelsen i virksomheten	519
6.4.1 Innledning	519
6.4.2 Kombinasjonen styreverv og advokatoppdrag – de lege ferenda .	521
6.4.3 Kombinasjonen styreverv og advokatoppdrag – de lege lata	525
6.4.4 Kombinasjonen stilling i den administrative foretaksledelsen og advokatoppdrag – de lege ferenda	526
6.4.5 Kombinasjonen stilling i den administrative foretaksledelsen og advokatoppdrag – de lege lata	527

KAPITTEL 7

Integritetsregulering: Instruksjonsforbudet	531
7.1 Definisjon. Hjemmel. Formål	531
7.2 Hvem er subjekt for forbudet?	532
7.3 Hvem er objekt for forbudet?	532
7.4 Innhold	533
7.5 Særlig om organisasjonsadvokater	534
7.6 Særlig om internadvokater	535

KAPITTEL 8

Integritetsregulering: Lojalitetskravet	538
8.1 Innledning: Lojalitetskravets forhold til uavhengighetskravet og til kravet om faglig dyktighet	538
8.2 Lojalitetskravets to aspekter: Lojalitet overfor klienten og lojalitet overfor rettssamfunnet	539
8.3 Lojalitet overfor klienten	540
8.4 Nærmere om konflikten mellom lojalitetskravet overfor klienten og advokatens egeninteresser	552

8.5	Lojalitet overfor rettssamfunnet	553
8.5.1	Innledning	553
8.5.2	Nærmere om konflikten mellom lojalitetskravet overfor klienten og overfor rettssamfunnet	554
8.5.2.1	Innledning	554
8.5.2.2	Bør advokaten unnlate å påta seg et prosessoppdrag av samfunnsmoralske grunner?	555
8.5.2.3	Skifte av rettslig og rettspolitisk standpunkt fra sak til sak	556
8.5.2.4	Foreligger det etiske grenser for hvor «dårlig» en sak kan være bevismessig og/eller rettslig?	557
8.5.2.5	«Sabotasje» av rettsavgjørelser som går klienten imot .	559
8.5.2.6	Opptak av telefonsamtaler med vitner og andre	559
8.5.2.7	Foreligger det en sannhetsplikt – en plikt for advokaten til overfor motparten å fremlegge opplysninger av relevans for saken, men som er i strid med klientens interesser?	560
8.5.2.8	Foreligger det en plikt for advokaten til å gjøre motparten oppmerksom på anførsler eller rettskildefaktorer?	563
8.5.2.9	Misbruk av prosessreglene. Bevisfremleggelse	564
8.5.2.10	Rådgivning i strid med lovgivers intensjoner – nærmere om omgåelseshensikt. Særlig om skatterådgivning	567
8.5.2.11	Kan en advokat la en klient utføre en handling som det er forbudt for advokaten selv å utføre etter RGA? .	573
8.5.2.12	Særlig om advokatens lojalitetsplikt overfor offentlig organ	574
8.5.2.13	Særlig om advokatens lojalitetsplikt i saker som berører barns situasjon	574
8.5.2.14	Særlig om trusler og press på motparten eller andre ...	575

KAPITTEL 9

Kvalifikasjonsregulering: Kompetanse	578
9.1 Innledning: Kravet til faglig dyktighet. Etterutdanning	578
9.2 Faglig dyktighet: Innholdskrav	580
9.3 Etterutdanning	584

KAPITTEL 10

Fortrolighetsregulering: Taushets- og fortrolighetsplikt	588
10.1 Innledning	588
10.2 Forholdet mellom taushetsplikt og bevisforbud	593
10.3 Taushetspliktens begrunnelse	594
10.4 Advokatloven § 32: Taushetsplikt for advokater	597
10.4.1 Innledning	597

10.4.1.1	Hjemmel	597
10.4.1.2	Utvalgets forslag i NOU 2015: 3. Departementets forslag i Prop 214 L (2020–2021)	598
10.4.2	Anvendelsesområde	599
10.4.3	Hvem har krav på taushet?	602
10.4.4	Advokaten må motta opplysningene i rollen som advokat	603
10.4.5	Hvilke opplysninger er omfattet av taushetsplikten? Opplysninger som er «alminnelig kjente eller alminnelig tilgjengelige»	604
10.4.6	Straff ved brudd på taushetsplikt. Rettsstridighetsreservasjonen. Nødrett	611
10.4.7	Begrensninger i taushetsplikten: Samtykke og samtykkelignende situasjoner. Advokatloven § 32 annet til fjerde ledd	616
10.4.7.1	Lovens sonndring mellom unntak fra taushetsplikt og begrensninger i taushetsplikten	616
10.4.7.2	Taushetsplikten gjelder ikke i den utstrekning den som har krav på taushet, samtykker	618
10.4.7.3	Taushetsplikten gjelder ikke ved oppfyllelsen av lovbestemte krav til advokatvirksomheten, driften av advokatvirksomheten og nødvendig kontorhold	620
10.4.7.4	Taushetsplikten gjelder ikke ved inndrivelsen av krav mot klienter eller for å ivareta egne interesser ved krav fra klient mot advokat	623
10.4.8	Unntak fra advokaters taushetsplikt: Advokatloven § 33	624
10.4.8.1	Oversikt	624
10.4.8.2	Unntak innenfor og utenfor området for bevisforbudet, jf § 33 første og annet ledd	626
10.4.8.3	Mottakers bruk av taushetsbelagte opplysninger	627
10.5	Advokatens fortrolighetsplikt	630
10.6	Informasjonssikkerhet	635
10.7	Personopplysninger	636
10.8	Arkivhold	637
10.8.1	Innledning	637
10.8.2	Kravet til forsvarlig arkivhold. Arkivpliktens omfang og varighet	638

DEL VII

Advokatoppdraget	643
-------------------------------	------------

KAPITTEL 1

Obligasjonsrett versus etikkregler. Advokatlovens regulering av advokatbistand til eksterne klienter	645
1.1 Obligasjonsrett vs etikkregler	645
2.1 Advokatlovens regulering av obligasjonsrettslige spørsmål og advokatbistand til eksterne klienter. Virkeområdet for lovens kapittel 9 ..	647
3.1 Opplegget for den følgende fremstilling	649

KAPITTEL 2

Oversikt over den obligasjonsrettslige reguleringen	650
---	-----

KAPITTEL 3

Advokatens rett til å avvise oppdraget	652
--	-----

KAPITTEL 4

Advokatens forpliktelser før påtakelse av oppdraget	654
---	-----

KAPITTEL 5

Advokatens forpliktelser knyttet til avtaleinngåelsen	657
---	-----

KAPITTEL 6

Advokatens plikter under oppfyllelsen	661
6.1 Oversikt	661
6.2 RGA pkt 3.1.2 – Advokatens rådgivningsplikt m m	661
6.3 RGA pkt 3.1.5 – Advokatens plikt til å varsle om uforholdsmessige omkostninger	672
6.4 RGA pkt 3.1.3 – Advokatens plikt til å oppnå minnelige ordninger	676
6.5 RGA pkt 3.1.6 – Advokatens plikt til å gjennomføre oppdraget	679
6.6 RGA pkt 3.1.7 – Advokatens rett til å nekte å utlevere dokumenter	688

KAPITTEL 7

Særlig om advokatens krav på salær	691
7.1 Innledning	691
7.2 Salærrets fastsettelse og størrelse	693
7.3 Forbud mot salær som går ut over advokatens uavhengighet – RGA pkt 2.1.2, 3.3.2 og 3.3.3	702
7.3.1 Innledning	702
7.3.2 RGA pkt 3.3.2 – Prestasjonsavhengig salær	704
7.3.3 RGA pkt 3.3.3 – Aksjer eller eierandeler hvor verdien vil bli påvirket av resultatet i saken	708
7.4 Salærfastsettelsen hvor det ikke er inngått avtale om salær	710
7.5 Særspørsmål om salærfastsettelse ved rettergang	711
7.6 Klientens rett til å få opplyst hvordan advokaten har beregnet salæret ...	713
7.7 Særlig om forskuddsbetaling av salær – RGA pkt 3.3.4	717

KAPITTEL 8

Klientens mislighold	719
8.1 Oversikt	719
8.2 Sondringen mellom mislighold og disiplinærsanksjoner	720
8.3 Advokatens detensjonsrett	720
8.4 Advokatens retensjonsrett	722

8.5	Advokatens rett til å fastholde avtalen og kreve forsinkelsesrente	723
8.6	Advokatens rett til å avslutte oppdraget ved betalingsmislighold fra klientens side	724
8.7	Advokatens rett til å avslutte oppdraget ved mislighold av klientens opplysningsplikt	726

KAPITTEL 9

Advokatens mislighold	729
9.1 Innledning	729
9.2 Sondringen mellom kontraktsrettslig mislighold og disiplinærsanksjoner .	730
9.3 Når foreligger det mislighold av advokatens forpliktelser?	731
9.4 Klientens rett til retting og naturaloppfyllelse	732
9.5 Klientens rett til prisavslag	733
9.5.1 Innledning	733
9.5.2 Forholdet mellom obligasjonsrettslig prisavslag og salærnedsettelse som disiplinærsanksjon	734
9.5.3 Grunnleggende karaktertrekk ved prisavslag. Utkastet til advokatlov § 40 annet ledd	736
9.6 Klientens rett til hevning	739

KAPITTEL 10

Erstatning. Profesjonsansvaret for advokater	740
10.1 Innledning	740
10.2 Rettslig plassering. Forholdet til andre sanksjoner	741
10.3 Advokatansvaret som profesjonsansvar	743
10.4 Forholdet til informasjonsansvaret	746
10.5 Advokaters sikkerhetsstillelse. Forholdet mellom advokatansvaret og advokaters sikkerhetsstillelse. Profesjonsansvarsforsikring	747
10.6 Begrunnelsen	751
10.7 Særlig om betydningen av reguleringen av bransjenormer. Nærmere om bransjenormer i advokatloven og etikkreglene. Betydningen av disiplinærmyndighetens praksis	752
10.7.1 Generelt om bransjenormers betydning	752
10.7.2 Særlig om advokatlovens og advokatforskriftens regulering av bransjenormene. Bransjenormenes rettslige betydning	753
10.7.3 Betydningen av Advokattilsynets og Advokatnemndas praksis . . .	757
10.8 Oppdragsavtalen og dennes betydning	757
10.9 Vurderingstemaet under culpanormen – en forventningsbasert tilnærming	765
10.10 Utviklingen av profesjonsansvaret og advokatansvaret i rettspraksis. Ansvarets strenghet	768
10.10.1 Utviklingen av profesjonsansvaret for advokater og andre yrkesgrupper i rettspraksis – ansvarets strenghet	768
10.10.2 Nyere rettspraksis om advokaters profesjonsansvar	777
10.10.2.1 Oversikt	777

10.10.2.2	Praksis fra lagmannsrettene	779
10.10.2.3	HR-2022-2010-A	788
10.11	Gjelder det en strengere ansvarsnorm for spesialister?	796
10.12	Betydningen av advokatens individuelle forhold	798
10.13	Betydningen av klientens forhold	799
10.14	Salærrets betydning	804
10.15	Betydningen av hva rådgivningen kvalitativt gjelder	807
10.15.1	Innledning	807
10.15.2	Ekspedisjonsfeil	807
10.15.3	Fristoverskridelser: Foreldelse, Preklusive og prosessuelle frister	809
10.15.4	Inneståelser og legal opinions	811
10.15.5	Rådgivning om forretningsmessige forhold	813
10.16	Betydningen av om rettsreglene er «enkle og oversiktlige» eller «vanskelige og kompliserte». Betydningen av forbehold	817
10.16.1	Innledning: Det rettslige utgangspunktet	817
10.16.2	Nærmere om sontringen mellom «enkle rettsregler og oversiktlige rettsområder» og «vanskelige regler og kompliserte rettsområder». Rettspraksis	817
10.16.3	Begrunnelsen for sontringen	819
10.16.4	Hvilke slutninger – om noen – kan trekkes av sontringen?	819
10.16.5	Betydningen av forbehold	820
10.17	Særlig om undersøkelse av faktum	822
10.18	Særlig om ansvar under rettergang	825
10.19	Særlig om erstatningsplikt ved fratreden av oppdraget	828
10.20	Bevisbyrden for uaktsomhet	830
10.21	Bevisbyrden for årsakssammenheng	832
10.22	Foreldelse	833
10.22.1	Innledning	833
10.22.2	Foreldelsesfristens lengde	834
10.22.3	Foreldelsesfristens utgangspunkt	837
10.22.4	Fristavbrytelse	839
10.23	Advokatforetakets erstatningsansvar overfor klient	841
10.24	Spesielt om deltakeransvar i ansvarlige selskaper – advokatlovens § 23	842
10.25	Ansvarskanaliserings – advokatloven § 40	843
10.26	Advokatens og advokatforetakets ansvar for medarbeidere og andre kontraktsmedhjelpere	845
10.27	Advokatens erstatningsansvar overfor tredjemann – oversikt	845
10.28	Ansvar etter domstolloven	846
10.29	Informasjonsansvaret for advokater	848
10.30	Ansvar som «refleksvirkning» av rådgivning til klient. Ansvar overfor klientens motpart og andre tredjemenn	850
10.31	Prosessualia: Subjektiv kumulasjon. Sakskostnader	857

DEL VIII

Klientmidler. Regnskaps- og revisjonsplikt 859

KAPITTEL 1

Klientmidler	861
1.1 Innledning	861
1.2 Klientbankkonto. Klientkonto for forskuddsbetaling	865
1.3 Legaldefinisjon av klientmidler	866
1.4 Separasjonsplikt for pengemidler	868
1.5 Separasjonsplikt for annet enn pengemidler	868
1.6 Behandling av og disposisjon over klientmidler	869
1.7 Særlig om motregning i klientmidler	870

KAPITTEL 2

Regnskaps- og revisjonsplikt	872
2.1 Innledning	872
2.2 Hovedregelen om regnskaps- og bokføringsplikt	872
2.3 Unntak fra hovedregelen om regnskapsplikt for advokatforetak	874
2.4 Hovedregel om revisjonsplikt. Unntak	874

DEL IX

Forholdet mellom advokater 877

KAPITTEL 1

Innledning	879
------------	-----

KAPITTEL 2

Kollegial tillit	882
------------------	-----

KAPITTEL 3

Twist mellom advokater	886
------------------------	-----

KAPITTEL 4

Henvendelse til motpart	889
-------------------------	-----

KAPITTEL 5

Utilbørlig påvirkning	896
-----------------------	-----

KAPITTEL 6

Henvisningshonorar	899
--------------------	-----

KAPITTEL 7

Skifte av advokat	905
-------------------------	-----

KAPITTEL 8

Forholdet mellom advokat og advokatfullmektig	907
---	-----

DEL X

**Advokatens opptreden overfor retten og andre
konfliktløsende organer**

911

KAPITTEL 1

Innledning	913
------------------	-----

KAPITTEL 2

Plikten til å opptre i samsvar med prosesslovgivningen	915
--	-----

KAPITTEL 3

Prinsippet om rettferdig rettergang	916
---	-----

3.1 Innledning	916
----------------------	-----

3.2 Foreligger det en sannhetsplikt – en plikt for advokaten til overfor retten å fremlegge opplysninger av relevans for saken, men som er i strid med klientens interesser?	917
--	-----

KAPITTEL 4

Plikten til å utøve aktiv innsats	923
---	-----

KAPITTEL 5

Plikten til å besitte forsvarlig oppdragsmengde	926
---	-----

KAPITTEL 6

Plikten til å vise respekt og høflighet overfor retten og til å forsvare klientens interesser	928
--	-----

KAPITTEL 7

Advokatens påberopelse av forlikstilbud	932
---	-----

KAPITTEL 8

Advokatens forhold til vitner og sakkyndige	937
---	-----

KAPITTEL 9

Advokatens stilling i sak hvor advokaten kan bli ført som vitne 940

DEL XI

Forholdet til tredjemenn 943

KAPITTEL 1

Har advokaten et samfunnsansvar? 945

DEL XII

Advokatens forhold til menneskerettighetene 953

KAPITTEL 1

Advokatens forhold til menneskerettighetene 955

DEL XIII

Advokaters yringsfrihet og reklame 963

KAPITTEL 1

Innledning 965

KAPITTEL 2

Yringsfrihet i forholdet til motpart, vitner, aktor, sakkyndige og andre
aktører 966

KAPITTEL 3

Forholdet til mediene 969

3.1 Forholdet til mediene – generelle utviklingstrekk 969

3.2 Forholdet til mediene – RGA pkt 2.4.2 972

KAPITTEL 4

Advokaters reklame – RGA pkt 2.4.1 og 3.1.1 977

DEL XIV

**Advokatens disiplinæransvar ved forhandlinger og
utforming av avtaler** 981

KAPITTEL 1

Innledning 983

KAPITTEL 2

Særlig om advokatens medvirkning under forhandlinger	984
--	-----

KAPITTEL 3

Særlig om advokatens medvirkning ved utarbeidelsen av ugyldige avtaler ..	990
---	-----

KAPITTEL 4

Advokatens disiplinæransvar i forholdet til klienten	993
--	-----

KAPITTEL 5

Advokatens disiplinæransvar i forholdet til klientens motpart	994
---	-----

DEL XV

Tilsyns- og disiplinærordningen	997
--	------------

KAPITTEL 1

Hovedtrekkene i advokatlovens tilsyns- og disiplinærordning	999
---	-----

KAPITTEL 2

Rettsutviklingen: Fra gammel til ny tilsyns- og disiplinærordning	1001
2.1 Tilsyns- og disiplinærordningen før advokatloven	1001
2.1.1 Innledning	1001
2.1.2 Bevillingssaker	1001
2.1.3 Disiplinærsaker	1002
2.2 Advokatlovutvalgets forslag til ny tilsyns- og disiplinærordning	1003
2.2.1 Advokatsamfunnet og Advokatnemnda	1003
2.2.2 Myndighetsfordelingen mellom Advokatsamfunnet og Advokatnemnda	1003
2.2.3 Særlig om veiledning og tilsyn	1005
2.3 Nærmere om organiseringen av tilsyns- og disiplinærordningen etter advokatloven	1005
2.3.1 Departementets lovforslag	1005
2.3.2 Hensyn	1006
2.3.3 Den vedtatte lovens tilsyns- og disiplinærordning. Statistikk	1007

KAPITTEL 3

Advokattilsynet	1010
3.1 Oppgaver	1010
3.2 Jurisdiksjon. Internasjonalt samarbeid	1013
3.3 Organisering. Uavhengighet	1014
3.4 Styret. Styrets sammensetning. Oppnevning	1016
3.5 Administrasjon (sekretariat). Arbeidsform. Delegasjon	1018

3.6	Finansiering	1020
3.7	Advokattilsynets forvaltningsvirksomhet	1021
3.7.1	Bevillingsmyndighet – utstedelse, tilbakekall og suspensjon av advokatbevilling	1021
3.7.2	Autorisasjon av advokatfullmektiger. Tilbakekall av autorisasjon	1022
3.7.3	Tillatelse for personer med utenlandsk advokatbevilling til å utøve advokatvirksomhet i Norge på permanent basis. Gjesteadvokater	1022
3.7.4	Bekreftelse på adgang til å avlegge prøve for Høyesterett	1023
3.7.5	Føring av register over advokater og advokatfullmektiger	1023
3.7.5.1	Advokatregisteret	1023
3.7.5.2	Advokatfullmektigregisteret	1026
3.8	Tilsyns- og veiledningsvirksomhet	1027
3.8.1	Veiledningsvirksomhet	1027
3.8.2	Generell tilsynsvirksomhet	1028
3.8.3	Overtredelsesgebyr	1032
3.8.4	Forbud mot å yte rettslig bistand. Forbud mot å drive advokatvirksomhet	1040
3.8.5	Forvalterordningen	1041
3.8.5.1	Oversikt	1041
3.8.5.2	Vilkårene	1043
3.8.5.3	Forvalterens oppgaver og kompetanse	1046
3.8.5.4	Rådigheten over advokatvirksomheten. Advokatens plikter overfor forvalteren og andre	1048
3.8.5.5	Omkostningsdekningen	1050
3.8.6	Oppbevaring av advokatens klientarkiv	1051
3.9	Regelgivning	1052

KAPITTEL 4

Advokatnemnda	1054
4.1 Oversikt	1054
4.2 Advokatnemndas sammensetning – generelt	1056
4.3 Advokatnemndas sammensetning i den enkelte sak	1059
4.4 Arbeidsform. Saksbehandling. Delegasjon	1061
4.5 Sekretariat	1064
4.6 Finansiering	1065
4.7 Behandlingsgebyr	1067
4.8 Disiplinærmyndighet	1068
4.8.1 Overordnet	1068
4.8.2 Begrepseksersis	1069
4.8.3 Hvem er underlagt Advokatnemndas disiplinærmyndighet?	1070
4.8.4 Hvordan kan disiplinærsaker bringes inn for Advokatnemnda – og av hvem?	1072
4.8.5 Formelle krav ved fremsettelse av disiplinærklage	1073
4.8.6 Behandling av disiplinærklager og salærklager	1078

4.8.6.1	Hjemmelsgrunnlag	1078
4.8.6.2	Forutsetningen om brudd på advokatloven eller regler gitt «i medhold av denne loven»	1079
4.8.6.3	Særskilt om disiplinærreaksjonen «disiplinær kritikk». Forholdet til andre reaksjonsformer	1080
4.8.6.4	Skyld- og beviskrav	1081
4.8.6.5	Særskilt om salærklager og salærfastsettelse	1083
4.8.6.6	Partenes opplysningsplikt. Forholdet til forvaltningsloven § 17	1089
4.8.6.7	Saksomkostninger. Tvangsgrunnlag for utlegg	1090
4.8.7	Gjenåpning av disiplinærsaker	1090
4.9	Advokatnemnda som klageinstans for Advokattilsynets avgjørelser	1091
4.9.1	Overordnet	1091
4.9.2	Hvilke avgjørelser av Advokattilsynet kan påklages?	1092

DEL XVI

Saksbehandlingsregler

KAPITTEL 1

Oversikt. Systematikk	1099
-----------------------------	------

KAPITTEL 2

Alminnelige regler om saksbehandlingen i Advokattilsynet og

Advokatnemnda	1102
2.1 Inhabilitet	1102
2.1.1 Hvem gjelder reglene for?	1102
2.1.2 Hva gjelder reglene for?	1102
2.1.3 Hvem avgjør habilitetsspørsmålet?	1103
2.1.4 Oppnevning av stedfortreder	1103
2.2 Veiledningsplikt. Muntlige konferanser	1104
2.3 Taushetsplikt	1105
2.3.1 Oversikt	1105
2.3.2 Tilgang til opplysninger underlagt taushetsplikt	1105
2.3.3 Taushetsplikt for Advokattilsynet og Advokatnemnda	1108
2.4 Innsyn og offentlighet	1110
2.5 Særskilt om arkivhold for Advokattilsynet og Advokatnemnda	1112

KAPITTEL 3

Særlig om saksbehandlingen ved enkeltvedtak som treffes av

Advokattilsynet og Advokatnemnda	1113
3.1 Forhåndsvarsling. Kontradiksjon. Forvaltningsloven §§ 14, 15 og 16	1113
3.2 Avvisning	1116
3.3 Sakens opplysning	1117
3.4 Saksbehandlingstid. Saksbehandlingsfrister	1119

3.5	Vedtaketets form	1121
3.6	Vedtaketets begrunnelse	1121
3.6.1	Plikten til begrunnelse	1121
3.6.2	Begrunnelseens innhold	1123
3.7	Underretning om vedtaket. Iverksettelse	1125
3.8	Omgjøring av eget tiltak – forvaltningsloven § 35	1127
3.8.1	Oversikt – forholdet mellom omgjøring og gjenåpning	1127
3.8.2	Omgjøring av eget tiltak	1128
3.9	Klage	1129
3.9.1	Hvem har klagerett?	1129
3.9.2	Klagefrist. Formkrav ved klage	1130
3.9.3	Underinstansens (Advokattilsynets) behandling av klagen	1131
3.9.4	Advokatnemndas plikter og kompetanse som klageinstans	1133
3.9.5	Klageinstansvedtakets form. Begrunnelseplikten og begrunnelseens innhold	1136
3.9.6	Advokatnemndas vedtak i klagesak: Slutning	1136
3.9.7	Underretning om vedtak i klagesak	1137
3.10	Oppsettende virkning – fvl § 42	1137

DEL XVII

Domstolsprøvelse av gyldigheten av enkeltvedtak

KAPITTEL 1

Innledning	1143
------------------	------

KAPITTEL 2

Søksmålsfrist	1146
---------------------	------

KAPITTEL 3

Hvilke vedtak kan domstolsprøves?	1148
---	------

KAPITTEL 4

Omfanget av prøvelsesretten	1156
-----------------------------------	------

DEL XVIII

Regler om ikrafttredelse.

KAPITTEL 1

Regler om ikrafttredelse. Overgangsregler	1163
---	------

Vedlegg	1165
VEDLEGG 1	
Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)	1167
VEDLEGG 2	
Forskrift om advokater og andre som yter rettslig bistand vedlegg 1 – Regler for God Advokatskikk	1195
VEDLEGG 3	
Retningslinjer for forsvarere	1205
VEDLEGG 4	
Charter of Core Principles of the European Legal Profession	1211
VEDLEGG 5	
Anbefaling for advokaters bruk av sosiale medier	1223
VEDLEGG 6	
Anbefaling for advokater med styreverv	1225
LITTERATUR	
LITTERATUR	1227
LOVREGISTER	
LOVREGISTER	1231
DOMSREGISTER	
DOMSREGISTER	1244
DISIPLINÆRPRAKSIS	
DISIPLINÆRPRAKSIS	1252
STIKKORDREGISTER	
STIKKORDREGISTER	1262

